

MAGYAR LAJOK

I. Nemzeti Múzeum

rának
BUDAPEST

XI. évfolyam, 226 (3090) szám

KERESZTENY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12-27.

Közeli japán-angolszász összecsapás varható az indiai-burmai határon

Stalingrádtól északnyugatra támadásba mentek át az elhárítással megbízott német páncélos erők. Egyre súlyosabbnak látják az angolok a grozniji olajvidék helyzetét

Az NST londoni jelentése szerint a Daily Scatch indiai értesülése arról számol be új delhii forrásból, hogy számolni lehet a szövetségesek és a japán csapatok mielőbbi összecsapásával az indiai-burmai határ mentén. A jelentés szerint a japán légierő az utóbbi időben nagymértékben fokozta felderítő tevékenységét és különösen Assam iránt mutat nagy érdeklődést. A japán csapatok előretörése kétségtelenül maga után vonná a britekkel való összeütközést.

Az NST jelentése szerint Port Moresby környékén tovább folynak a súlyos harcok. Ausztráliai csapatok kétségbeesett kísérletet tettek a japán állásokba való betörésre, de a japánok bekerítették őket. Az ausztráliaiak elkésredetten harcolnak minden talpalatnyi földért Port Moresby előtt.

Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti. Az angol hírszolgálat új delhii jelentése szerint a hindu Mahasachha különbizottsága Roosevelthez és Csangkaisekhez fordult, közbelépésüket kérve, hogy javasolják nemzeti kormány megalakítását Indiában. A Mahasachha táviratban kérte Roosevelt és Csangkaisek támogatását, annak érdekében, hogy függetlenségi nyilatkozatot adjanak India számára.

Egyre súlyosbodik a német nyomás a grozniji olajvidék védőire

Zürichi jelentés szerint a keleti harcterről érkezett hírek közlik, hogy a legutóbbi stalingrádi harcokban már azok a szovjet tartalékok is résztvettek, melyeket eddig Vorosilov tábornok hadseregében távol a harctér mögött tartottak készenlétben. Ugy látszik, a védősereg kimerülése arra kényszerítette a szovjet hadvezetőket, hogy Stalingrád védelmére rendelje ezeket a tartalékokat, melyeknek egészen más rendeltetésük volt. A szovjet hadsereg pótlása most már legnagyobb részt légiúton történik. Míg a város északi részén változatlanul folyik a harc, minden fontosabb háztömbért, addig a Stalingrádtól északnyugatra működő német páncélos erők, melyek eddig csak a szovjet támadás elhárításával voltak megbízva, most támadásba mentek át. A grozniji olajvidék helyzetét az angol tudósítók egyre súlyosabbnak mondják. Mintegy 150 ezer főnyi német hadsereg, legnagyobb részt páncélos és gépesített gyalogság, egyre nagyobb nyomást gyakorol az olajvidéket védő szovjet csapatokra. A szovjet védelem tegnap is kénytelen volt több kilométerrel visszavonulni.

Kilenc új szovjet hadosztálytábornokot neveztek ki

Rómából jelentik: (Stefani). Míg az angol nagykövet és az állam vezetői felvilágosítást kérnek és tanácskoznak Sztalin leveléről, addig a közvéleményt csak az a kérdés foglalkoztatja, vajjon a Szovjet meg marad-e London és Washington szövetségesének abban az eset-

ben, ha kénytelen lesz letenni a fegyvert, mivel a szövetségesek nem adták meg azt a segítséget, amelyet annyiszor

Holnap nyújtja be a miniszterelnök a Kormányzóhelyettes érdemeinek megörökítéséről szóló törvényjavaslatot

Budapestről jelentik: (MTI) Csütörtökön délelőtt 10 órakor rövid ülésre ült össze a képviselőház. Tasnády-Nagy András elnök ismertette a miniszterelnök átiratát arról, hogy a zsidók mező- és erdőgazdasági ingatlanainak kisajátításáról szóló törvény kihirdetése megtörtént az országos törvénygyűlésen, mint 1942. évi XV.ik törvény. Petro Kálmán előadó ismertette a 36 tagú honvédelmi bizottság jelentéseit, melyeket hozzá-

A magyar gazdaközönség legelső kötelessége, hogy biztosítsa a hőzélelmezést

Az Új Nemzedék írja: Losonczy István közellátásügyi miniszter cikket írt az Új Világ című gazdasági lapban „Az új termelési rend és a közellátás” címmel. Megállapítja, hogy a magyar gazdaközönség legfontosabb kötelessége, hogy megfelelő termeléssel biztosítsa a közellátást. Közellátásunk eddigi rendszere a kenyér és zsiradékot nagy-

megígérték. — írja a Popolo di Roma. Londonban már olyan háború gondolatával foglalkoznak, amelyben az angolok és a szövetségesek lesznek kénytelenek helyt állani a tengely erőivel szemben. Ez a háború természetesen sokkal veszélyesebb lesz, mint amelyet már több mint 4 esztendeje folytatnak rádiójukban és hírlapjaikban

Stockholmból jelentik: (MTI) Az Interinf jelenti: A szovjet hadügyi népbiztosság, mint a Dagestán Ankarából keltezt jelentésében közli, 9 új politikai tanácsost nevezett ki hadosztálytábornoki rangba. Mindenik tanácsosnak kiosztanak egy-egy hadosztályt. Moszkvai legfelsőbb körökben rámutatnak arra, hogy a népbiztosság kinevezési rendeletéből az eddig szokástól eltérően hiányzik Sztalin aláírása

tás rendelkezésére bocsát, ezért jutalmat kap. A termelés új renjelje ösztönzően hat a termelőre. A katasztrórisztika jövedelem alapján megállapítandó gabonabeszolgáltatási kötelezettség nem jelent a mostaninál nagyobb beszolgáltatási kötelezést a gazdáknak. Amikor azonban jutalmazzuk a szorgalmas gazdát, ugyanakkor büntetjük azokat, akik elhanyagolják földjük művelését.

A közellátásügyi miniszter hír szerint a katasztrórisztika jövedelem minden arany koropája után 10 kilogramm kenyérgabona beszolgáltatását követeli a gazdáktól. A gabonát a jövőben is a Hombár, illetve a Futura gyűjti össze. A gazdasági év végén minden gazda köteles elszámolni arról, hogy a háborus kivánalmaknak eleget tett-e. A forgalomba hozó szerveket is szigorúan ellenőrzik és ezzel kívánják csökkenteni az ugynevezett fekete-piac káros tevékenységét.

Európa ujjáépítésében óriási szerepe lesz a kézműiparnak

A Magyar Országos Tudósító jelenti: A nemzetközi kézművesipari értekezlet ez évben Budapesten tartják meg a Kereskedelmi és Iparkamarában. Varga József miniszter, mint az értekezlet védőnöke közönte a megjelenteket.

— Negyedik éve tart mára világégen — mondotta — de a romok alatt felcsillan az új élet reménye és előttünk áll Európa ujjáépítésének feladata, amelyben óriási szerepe lesz a kézművesiparnak és a kézműiparosság nemzetközi együttműködésének. A kézműves ipar minden ága annyira összefonódott az élettel, hogy nem lehet tőle elválasztani sem a gyáripar, sem a háború, sem pedig semmiféle világáramlat árán sem. A háború utáni fellendülés sem tudja nélkülözni a kézműipar termékeit. Az izlés, a kezűgyesség és szellemi alkotóképesség továbbra is a kézműipar és a művészet templomában születik

A miniszterelnök nagy tetszéssel fogadott beszéde után Gazotti Pierre nemzeti tanácsos, a nemzetközi kézműves ipari központ elnöke mondotta el megnyitó beszédét.

Légy óvatos, mert a kém figyel!

A kémelhárítás hatodik parancsolata:

Legyen nyitva a szemed, a füled, de járd zárt ajakkal! Ne fecsegsz és ne sutogj, katonai dolgok után ne érdeklődj! Katonai vonatkozású tárgyakat ne fényképezz, mert könnyen gyanussá válhatsz. Ha katonai adatok vannak birtokunkban, senkinek, még legközelebbi hozzátartozóinknak se mondjuk el. Csak annyit tudjunk, amennyit hivatalásunkból kifolyóan tudnunk kell. Légy óvatos, mert a kém figyel!

Szép sikerrel zárult az október 4-i Vöröskereszt-nap

Nagyvárad. A Vöröskereszt idén megrendezett gyűjtése igen nagy sikert eredményezett és kétszerese a tavalyi gyűjtésnek. A megejtett elszámolás szerint az urnákból, perselyekből és egyéb adományokból a következő összegek folytak be:

Székesegyháznál 308.—, vasúti állomásnál 523.30, Rákóczi-út Szaroveczky-utca sarok 808.75. Barátok templománál 1842.09, Rákóczi-út Széchenyi saroknál 579.07, Attila-utca és Mikszáth Kálmán-utca sarok

278, Rákóczi-út és Hitler-utca sarok 656.90, olasz református templomnál 276.20, Japport cukrázda előtt 749.41, Magyar Ált. Hitelbanknál 663.40, Olasz hídőnél 1235.20, Újvárosi hídőnél 513.69, Szent László templomnál 727.66, Országzászló előtt 511.61, Mezey Mihály-utca bejáratánál 324.94, Mussolini-téri Hungária gyógyszerártnál 52.99, Templomtéren 220.14, Vöröskereszt irodája által kiadott megváltási jegyekért 22.—, Összesen: 10.617.29 pengő.

Ipari cukorral üzérkedett, de rajta-vestett két nagyváradi zsidó

Internálta a rendőrség Binét Sámuel és Kohn Ignác kereskedőt

Nagyvárad. Saját tud. Lelkiismeretesen üzérkedők kerültek a napokban a nagyváradi rendőrség kezére, akik előtt csütörtökön délelőtt függetlenül a büntető eljárásról, a rendőrség kihirdette az internálási végzet.

Az üzérkedő zsidók, névszerint Binét Sámuel Gillányi-ut 63. szám alatti szatócs és Kohn Ignác Állanékúli keres-

kedőegéd, aki a Timódi Lantos Sebestyén-utca 3. szám alatt lakott, ravasz módon kiszékelte, hogy igen jövedelmező lenne, ha ipari cukrot szerezne nek és azt apró csomagokba osztva, áruba hocsátaná. Természetesen áron felül vették és adtak a cukrot, egyáltalán nem törődve azzal, hogy az zárolt cikk. Őket kizárólag az üzleti nyereség kedés ösztöne vezette.

Érdekes családi per egy husz évvel ezelőtt megkötött örökösödési egyezség körül

Nagyvárad. Saját tud. Érdekes örökösödési pert tárgyalt csütörtök délelőtt a nagyváradi törvényszék polgári ügyek bírja, dr. Pávó Pál.

Az ügy még az első világháború utáni évekbe nyúlik vissza. Közismert alácija volt az akkori Nagyvárad társadalmi életének dr. Nyíry Ödön gyógyszerész és fivére, dr. Nyíry Béla. A két fivér örökölte anak idején az Uri-utca 1. szám alatti családi házat, mely ma a per tárgyát képezi. Az akkor már súlyosan beteg Nyíry Ödön 1921-ben feleségül vette Pataki-Puskás Erzsébet színésznőt, aki azonban a házasságkötés után sem mondott búcsút a szinpadnak, hanem egy-két nappal az esküvő után, szerződését követve, az egyik erdélyi városba utazott. Mintegy 8—10 nappal később Nyíry Ödön meghalt.

Akkor indult meg az örökösödési harc első szakasza. Nyíry Béla azon a címen, hogy ági vagyónról van szó, tagadásba vette az özvegy örököségi minőségét, az özvegyi haszonélvezeti és egyéb jogok tekintetében pedig egyezséget kötött Pataki-Puskás Erzsébettel, akinek az egyezség értelmében a fenti jogokról való lemondása fejében, 175 ezer lei végkielégítést fizetett ki. Az özvegy a kapott pénzt rövidesen elköltötte. Most pert indított az egyezség megsemmisítésére, azon a címen, hogy annak megkötésekor kényszer hatása alatt cselekedett. Egyben azt igyekszik kimutatni, hogy Nyíry Béla azóta azóta milyen jövedelmei voltak az ingatlanból, ezen az alapon kéri, hogy Nyíry Béla fizessen neki 92 ezer 417 pengőt, mint az ingatlan bérjöv-

delmének 1921-től számított 19 évre és 9 hónapra reá eső felét. A tárgyaláson az alperes képviselőjében dr. Pataki Elemér a kereset elutasítását kérte azzal, hogy felperes a szóbanforgó egyezség megkötésekor semmiféle kényszer alatt nem állt e egyébként is az akkori házbérvédelmek alapján sokkal többet kapott, mint ami őt megillette, mert Nyíry Béla kifizette elhunyt fivérének az ingatlan terhelő összes adósságát, a temetési költségeit is fedezte. Ilyenformán az özvegy azzal az összeggel, amelyet az egyezség értelmében kapott, az

akkori házbérvédelmek alapján 40 évre előre megkapta a házbérvédelem reá eső részét, vagyis annak a felét. Már pedig, ha az ingatlanon lévő terheket figyelembe vették volna, akkor az özvegy hoesz évig nem látott volna egyetlen fillért sem a reá eső házbérvédelemből. Ennek ellenére a kereset alaptalanságának fenntartása mellett hajlandó a felperesnek méltányosságból bizonyos összeget fizetni.

A tárgyalást megegyezés reményében elhalasztották.

Mi is az a bruttoregisztertonna?

A bruttoregisztertonna ürmérték, nagysága pontosan 2.83 köbméter. Egy négy méter hosszú, négy méter széles és négy méter magas lakószoba űrtartalma 64 köbméter, ez bruttoregisztertonnában összesen 22 és fél bruttoregisztertonna. Egy 10 ezer bruttoregisztertonnás hajó űrtartalma 28.300 köbméter. Ezt az egész teret nem lehet áruval megrakni, mert jó részét a gépek, a kazánok, a tüzelőhelyek és a legénységi szobák foglalják le. Egy százezer tonnás kereskedelmi flotta 84 ezer tonna koksztot vagy 126 ezer tonna gabonát vagy 140 ezer tonna cukrot tud szállítani. Hogy egy másik összehasonlítással világítsuk meg a dolgot: egy búvárhajó 6 hetes tengeri útja alatt 120 tonna olajat használ el, egy tízezer tonnás tankhajó rakomány a búvárhajó számára 133-szor hat hétre elegendő vagy pedig 133 búvárhajó hat hetes útjára! Egy közepes páncélcocsinak 100 km-es úton 160 liter benzint

van szüksége. Egy tízezer tonnás tankhajó szállítmánya százezer páncélos 100 km-re terjedő útját fedezi! Ezek az adatok világítják meg legjobban azt, hogy mit is jelent a gyakorlatban az, ha a német tengeralattjárók és harcirepülőök valahol az Atlanti Óceánon vagy az Északi Jeges Tengeren 180 ezer brutto űrtartalmat semmisítettek meg vagy küldöttek a víz alá! Amerika és Anglia már régen felismerték a tengeralattjáró veszélyt és mindent megtesznek tengeralattjáró hajóik védelmére. Nemcsak a hadiflotta, hanem a kereskedelmi hajók, sőt luxusgőzösök is el vannak látva ágyúkkal és vízbombákkal. A parti hajózást repülőgépek is biztosítják, s emellett léghajók is állanak a partmenti hajózás szolgálatában, de minden hiába! Egyre több és több hajó sülved el az angol és amerikai partok mellett is. Nehéz az amerikai helyzete, mert ma mind a hét világtengeren ott leselkednek a ten-

Apolló Filmszínházban

Pénteken utoljára

Pillangó kisasszony szerelme

Szombattól: Páger, Csontos, Hidvéghy: **Örségyváltás**

Belvárosi

Csütörtöktől: **Csak 16 éven felülieknek**

Valborg-éji kaland

Az első elejétől végig magyarul beszélő svéd film

Szerdán utoljára: **SZABOTAZS**

Főszereplői:

Simor Erzsé, Hidvégi Vali, Kiss Ferenc, Földényi, vitéz Bengó

Előadások kezdete: **3, 5, 7 1/4**

Minden idők legnagyobb magyar filmje

Gül Baba

Főszereplői: Szeletzky, Jávor, Szalay Carola
a **CASINOBAN**

gelyhatalmak kérlelhetetlen tengeralattjárói, s így az angol-amerikai hadiflottának a földgolyó minden hajózási útját kell megvédeni, tehát a rendelkezésre álló kishámu hadiflotta erősen szét kell tagolni. Ez a hajózási fenyegető veszedelem annál is inkább veszélyes, mert az elsüllyesztések napról-napra emelkedő tendenciát mutatnak, míg a hajóépítő gyárak már régen nem képesek a súlyvesztési aránnyal lépést tartani. S emellett az utóbbi időben több amerikai hajóépítőgyárat kellett leállítani, mert hajóterhiány következtében nem jutott elég gyorsan megfelelő mennyiségű nyersanyaghoz. (B. L.)

Hány házneladás történt Nagyváradon

és mennyi jelzőlogkölcsönt nyújtottak nagyváradi ingatlanokra a nagyváradi pénzüntézetek 1942. július 1-től 1942. szeptember 30-ig

Július hónapban eladtak Nagyváradon 48 ingatlant, augusztusban 56 ingatlant, szeptemberben 43 ingatlant. Három hónap alatt tehát összesen 147 ingatlant cserélt gazdát.

Az összes nagyváradi pénzüntézetek folyósítottak: Júliusban 78 nagyváradi ingatlanra 558.320 pengő kölcsönt, augusztusban 107 nagyváradi ingatlanra 500.314 pengőt, szeptemberben 99 nagyváradi ingatlanra 404.800 pengőt. Tehát három hónap alatt összesen 1.463.434 pengő hitelt folyósítottak ingatlanokra a nagyváradi pénzüntézetek.

FÖLDMEZŐGAZDASÁGI- ÉS PÁSZTORKÉPZŐ TANFOLYAM. A MTL. jelenti: A földművelésügyi miniszter a tél folyamán minden vármegye területén földműzőgazdasági és pásztorképző tanfolyamokat, egyes téli gazdasági iskolák keretében pedig legeltetési gazdasági tanfolyamokat rendez.

**Pártoliuk
a keresztény
kereskedelmet**

**Hirdessen
a Magyar Lapokban**

Malgobek a grozniji olajvidék fontos városa német kézen

Gyors ütemben halad a kaukázusi előnyomulás. Két angol tengeralattjárót süllyesztettek el az angol partoknál

Már most készülnek az angolszászok a „háborús bűnösök” elítélésére

Berlin. (MTI) A Német TI jelenti: A véderő főparancsnokság közlése szerint a keleti harctéren, Orel közelében a bolsevisták megkezdték a földalatti harcot is, de ezzel sem sikerült rést ütni a német állásokban.

Stokholm. (MTI) A Német TI jelenti: Az új szovjet főparancsnok erősen korlátozta a politikai biztosok hatáskörét a hadseregben.

Róma. (MTI) A Giornale d'Italia kimutatása szerint a tengelyhatalmak 17 ellenséges csatahajót süllyesztettek el 532.000 tonnával.

Berlin. (MTI) A Német TI jelenti a Führer főhadiszállásáról: A véderő főparancsnokság közli:

Kaukázus északnyugati részén szírvós hegyi harcok folynak. A Terektől délre a hadsereg és az SS kötelékek a legkedvezőtlenebb időjárási- és ter- repviszonyok közt elfoglalták az egyik fontos olajvidék Malgobek nevű városát.

Stalingrádtól északnyugatra a kör- rüzlárt ellenséges erők köré voni gyűrűt szorosabbra vontuk. Német és román légierők szovjet repülőterek és utánpótlási vonalak bombázását folytatták a Volga mindkét oldalán.

Az Ilmen-tótól délre támadásunk jól halad előre a szívós ellenállással szemben. Német repülőkötelékek és horvát repülőgépek kivették részük- ket ezekből a harcokból.

Málta felett német vadászok saját veszteség nélkül lelőttek két ellensé- ges gépet.

Könnyű német tengeri erők a teg- napra virradó éjjel a flamand tenger- part előtt brit gyorsnaszadokra buk- kantak. Egy ellenséges tengeralatt- járó egy aknaszedőnaszadunk elsülly- lyesztett. Egy másik tengeralattjárót egy naszadunk felgyújtott és nekiüt- közléssel elsüllyesztette. Több brit na- szadot tüzéségi találat ért.

Magányos brit harcrepülőgépek aappali zavaró repülése során ledö- bött bombák csekély kárt okoztak. A brit légierő az éjszaka támadást inté- zett Északnyugat-Németország ellen. A polgári lakosságnak veszteségei voltak. Tűzkárok keletkeztek lakóhá- zakban és középületekben. Hat gépet lelőttünk.

Moszkvában nem tartják kielégítőnek az angol és amerikai hadianyagszállításokat

Genf. (MTI) A Német TI jelenti: A londoni Times moszkvai tudósi- tása szerint Moszkvában az angol és amerikai hadianyagjuttatásokat nem tartják kielégítőnek sem minőségben, sem mennyiségben. A Szovjetunióban az az általános óhajítás, hogy a szövetségesek azonnal olyan erős táma- dást indítsanak Németország ellen.

amilyen csak lehetséges, hogy ezzel a keleti hadszíntéren betölthessék fel- adatukat.

Berlin. (MTI) A Német TI jelenti: A Kaukázus északi részében a német

csapatok visszavetették a bolsevistá- kat és további magaslati állásokat foglaltak el. Malgobek elfoglalása után tovább haladva újabb kísérő- dőkkel és aknamezőkkel megerősített állásokat foglaltak el. Német vadász- repülők légi harcban kilenc szovjet repülőgépet semmisítettek meg.

Berlin. (MTI) A Német TI jelenti: Német repülőgépek kedden ismét tá- madásokat intéztek Stalingrádtól ke- ltre levő bolsevista repülőterek el- len. A találatok több nagykiterjedésű tüzet okoztak. Sok szovjetgép meg- semmisült.

Háborús bűnösök felülvizsgálása következik a „sikeres” befejezés után

Amszterdamból jelentik: (MTI) Az Interinf jelenti: Mint Washingtonból jelentik Rocsevelt szerdán a sajtó számára tett nyilatkozatában közölte,

hogy az Egyesült Államok kormánya „a háborús sikeres befejezése után” gondoskodni szándékozik, hogy „a háborús bűnösöket” szolgáltatassák ki

Hazug nyilatkozatot adott Anglia a német foglyokkal tanusított bánásmódról

Bebizonyosodott, hogy megkötözték őket. Ma délben lép életbe a németek megtorló intézkedése

A dieppei kudarcot vallott partra- szállási kísérlet után egy zsákmányolt angol parancs arra készítette a német véderő főparancsnokságot, hogy a német katonai becsület védelmére megfelelő ellenintézkedéseket jelent- sen be. A brit hadügyminisztérium erre kijelentette szeptember 2-án:

Nyomatékosan cáfolja, hogy a né- met hadifoglyok kezeit megkötözték volna. Minden ilyen értelmű paran- csot, ha kiadtak volna visszavonják. Időközben a brit hadügyminisztérium mindkét közlése hazugnak bizonyult. Egy német altiszt és öt lövész, vala- mint a Todt szervezet öt tagja, akik Dieppenél ideiglenesen fogságba ke- rültek, de később kiszabadították őket. bírói kihallgatása során kide- rült, hogy valamennyiüket megkötöz- ték. Vagy hátrakötötték kezüket vagy mellükön kötözték össze. Október 4-én a La Manche-csatorna egyik kis szigetén 16 angol katona megrohant egy német munkacsoportot. A néme- tek csak ingben voltak. Megkötözték őket és megakadályozták, hogy más ruhaneműt vegyenek fel, majd a ten- gerpartra lökték őket. Amikor a né- met katonák ez ellen védekeztek, egy altisztet és egy katonát megöltek. Ezeket a tényeket megerősítette egy utász vallomása, akinek sikerült el- menekülni. A vizsgálat megállapí- totta, hogy tervszerűen készítették elő a megkötözést. A német véderő főparancsnokságnak ezzel kétségbe- vonhatatlan bizonyítéka van arra, hogy a brit hadügyminisztérium szept- ember 2-án tett mindkét kijelentése

ellenkezik a valósággal. A német véde- rő ezért kénytelen a következők el- rendelésére:

Október 8-án déli 12 órától kezdve a Dieppenél foglyul ejtett valamennyi brit tisztet és katonát megkötö- zik. Ez az intézkedés mindaddig ér- vényben marad, amíg a brit hadügy-

a szövetséges nemzeteknek. Az észak- amerikai kormány hajlandó együtt- működni a brit és a többi kormánnyal abból a célból, hogy bizottságot léte- sítsenek „a háborús bűnök felülvizs- gálására” és az összes rendelkezésre álló bizonyítékok összefogásával meg- állapítják „a vétkesek” teletelőségét. Az angol felsőházban Mougham a most érvényes törvény azonnali mó- dosítását követelte, hogy az angol bí- róságok számára lehetővé tegyék az ítélkezést „a háborús bűnösök” fölött. Lord Altison munkáspárti vezető kijel- lentette, hogy az előző háború végéig „a háborús bűnösök” elítélése körül „játéknak” nem szabad megisméltö- dni. Simon lordkancellár aki a kor- mány nevében válaszolt a felszólalá- sokra kijelentette, hogy az egyesült nemzetek bizottságát a háborús bű- nök megvizsgálására” lehet rövid időn belül fel kell állítani. Ezt a ja- vaslatot az angol és az amerikai kor- mány is támogatja. A közvetlenül ér- dekelt többi nemzetek, közöttük a londoni „szövetséges” kormányok és a francia „nemzeti bizottság” válaszal már megérkeztek. Ezek a legmelegeb- ben fogadják ezt a javaslatot és elfo- gadják.

Páris. (MTI) A Stefani Iroda je- lenti: A lapok előre látják, hogy északamerikai erők támadása Dakart ellen kísézőbön áll. A lapok felvetik a kérdést, vajjon Franciaország meg- tett-e mindent az afrikai gyarmatbi- rodalom megvédésére.

Bizottságot jelöltek ki a kereskedelmi főiskola létesítésére

Nagyvárad. Saját tud. A polgármes- ter a törvényhatósági bizottság szept- ember 30-iki határozata értelmében, a Nagyváradon működött és a román kormány által feloszlott jogakadé- mia visszaállítására, esetleg más ke- reskedelmi vagy ipari főiskola Nagy- váradon való felállítása ügyében dr Paál Árpád országgyűlési képviselő, törvényhatósági bizottsági tag indít- ványa alapján állandó bizottságot szervezett, amelybe a következőket nevezte ki:

Elnök a polgármester. Tagok: Hlatky Endre dr városi főispán, dr Czifra Kálmán megyei főispán, vitéz dr Nadányi János alispán, Sulyok István dr nyug református püspök, dr Paál Árpád, dr Patzkó Elemér, Korts- máros László, Árvay Árpád, Szabó Já- nos, Bodnár János országgyűlési ké- pviselők, dr Thury Kálmán nyug táb- lai elnök, dr Schiffert Béla kat. püs- pöki helynök, dr Horváth Árpád, a

Kereskedelmi Kamara miniszteri biz- tosa, Szabó Károly, az Ipartestület el- nöke, Bartsch Sándor, a kereskedelmi főiskola igazgatója, Hasznos Imre a kereskedelmi leányiskola igazgatója, Madarassy Gyula az ipariskola igaz- gatója, Kiss József tankerületi főigaz- gató, Martsa Dénes kir. tanfelügyelő, dr Moldoványi István kir. ítélőtáblai elnök, dr Gyöngyössy István kir. íté- lőtáblai főügyész, dr Horváth Jenő egyetemi r. tanár, a jogakadémia volt professzora, Oswald Arisztid, a pre- montrei főgimnázium igazgatója, dr Medvigy Ferenc törvényhatósági bi- zottsági tag, dr Krüger Jenő, az Ugy- védi Kamara elnöke, Szontagh Gusztáv gépipari iskolai igazgató, dr Nizsalovszky Endre egyetemi tanár és tiszteletbeli városi műszaki tanácsos. A bizottság elnököje dr Dalló Gyula kulturáltanacsnokot, jegyzőjeit Fluck Ferenc tanácsnokot nevezte ki a polgármester.

Csak későbbi időpontban kezdik meg a szappanpótijegyek kiosztását

Ismételten tudomására hozom a város közönségének, hogy a szappanpótijegyek szétosztását a Közélelmezési Hivatal csak későbbi időpontban fogja megkezdeni. A kiadás kezdetét a helybeli lapokban hirdetésmény útján fogom közölni a város közönségével. Egyben ismételten közlöm, hogy a gahona ellátottak részére szolgáló szappan pótijegyek kiadására vonatkozólag későbbi hirdetésményemben fogok visszatérni.

Nagyvárad, 1942. október hó 8-án.
Dr Gyapay, s. k.,
h. polgármester.

Sürgősen ki kell váltani az élelmiszerjegyeket

Ismételten felhívom a város közönségét, hogy azok, akik 1942. évi október hó 4-től december 31-ig terjedő időre szóló élelmiszerjegyeiket nem kapták meg, azokat sürgősen, személyesen vegyék át a Közélelmezési Hivatalban.

Nagyvárad, 1942. október hó 8-án.
Dr Gyapay, s. k.,
h. polgármester.

Ideiglenes férfi munkaerőket alkalmaz a város

A városi adóhivatal az 1942. évi adóösszeírás elvégzésére ideiglenes férfi munkaerőt alkalmaz. Legalább négy középiskolai végzettséggel rendelkezők jelentkezzenek a hivatalos órák alatt a városi adóhivatal főnökénél (városháza, földszint 27. sz. szoba), ahol további felvilágosításokat megkapják.

Nagyvárad, 1942. október 7.
Városi adóhivatal

Beszüntették a betegek és a 12 éven aluli gyermekek részére igényelhető cukor kiutalását

Értesitem a város közönségét, hogy betegség címén és a 12 éven aluli gyermekek részére igényelhető magasabb cukorfejradag további kiutalását — a minisztérium által megállapított keret kimerülése miatt, — további intézkedésig beszüntetem. A további kiutalások megkezdéséről a város közönségét hirdetmény útján fogom értesíteni.

Nagyvárad, 1942. október 8.
Dr Gyapay, s. k.,
polgármester.

Nagyvárad és Vidéke Ipartestület.
2087—1942

FELHÍVAS

Felhívjuk azon szülők és gyamok figyelmét, akik felügyeletük alatt álló gyermeküket ipari pályára akarják adni még ebben a hónapban kössek meg a tanonczszerződést Ipartestületünkkel, mivel az 53400—1940. Ip. M. számú rendelet alapján tanonczszerződés kötése november hó 1. és május 1. között szünetel.

Nagyvárad, 1942. okt. 7.
Ipartestület Elnöksége

Tagavató gyűlés a Fehér Ház bajtársi egyesületben

Vitéz Zámory Gyula országos elnök is részt vett a tagavató gyűlésen

A Fehérház bajtársi egyesület nagyváradi és biharmegyei főcsoportja a napokban vitéz Zámory Gyula országos elnök jelenlétében fényes ünnepség keretében tartotta meg városunkban a 3-ik tagavató gyűlését. A bajtársi tagavatóünnepélyen városunk előkelőségei közül ott láttuk dr. Cziffra Kálmán megyei főispánt, dr. Soós István polgármestert, dr. Horváth György rendőrfőtanácsost, dr. Verzár István igazgató-főorvost, Kelety Károly városi vasútigazgatót, nemcs Krauss Samu, az Andrányi Károly-cég igazgatóját, Horváth Árpád miniszteri biztost, az egyesület főcsoportjának elnökét, dr. Kajaba László r. kat. plébánost, zsadányi Nagy Gábor sörgyári igazgatót, dr. Olasz Vilmos kereskedelmi és iparkamara főtitkárát, Rozsly István városi tanácsnokot, villei Pribék Imre postaigazgatót, Biley Ferenc alelnököt, a pesti magyar kereskedelmi bank főnökhelyettesét, dr. Orbán Dénes egyesületi ügyészt, Kauten Lajos főtitkárt, Takáts József házmagyot, dr. Géher Géza ügyvezetőt, Bodó Albert jegyzőt és még igen sok tagot.

Németh Lajos országos háznagy a felavató megkezdése előtt ismertette az avatósi szertartás rendjét, mely

után a felavató új tagok felsorakoztak az országos elnökkel szembe. Vitéz Zámory Gyula országos elnök izzó hazafias beszédet intézett a felavatókhoz, ismertette előtük a Fehérház bajtársi egyesület történetét és megmutatta azt az utat, amelyen minden bajtársnak a haza érdekében haladnia kell. Minden szava aranyigazság volt, amely különösképpen ma megszívlelendő. Ezután kezdődött a tagavató, amikor az országos elnök minden felavatót becsorított a bajtársi fogadott. A tagavató befejezése után Horváth Árpád, mint az egyesület itteni elnöke emelkedett szólásra, köszöntötte az országos elnököt és magas szárnyalású beszédében buzdító szavakkal fordult az összegyűlt bajtársakhoz, hangsúlyozván, hogy az, aki a Fehérház tagjává lett, örök fogadalmat tett, nem léphet ki az egyesületből, hanem minden körülmények között kell, hogy teljesítse kötelességét, amit az alapszabályok előírnak. Az újonnan felavató tagok nevében dr. Soós István polgármester mondott köszönetet és lendületes szép beszédében mutatott rá, hogy minden magyarnak, főleg pedig a „Fehérház” tagjainak mi a kötelessége. Ezen alkalmal

lommal felavatók névsorát itt közöljük:

Dr. Soós István polgármester, dr. Horváth György rendőrfőtanácsos, dr. Verzár István igazgató-főorvos, nemcs Krauss Samu igazgató, Kelety Károly vezérigazgató, dr. Kajaba László plébános, dr. Olasz Vilmos főtitkár, zsadányi Nagy Gábor igazgató, Imrik Sándor, Udvarhelyi Péter Béla, dr. Kalas László, Toóth László, Ujlaki Gyula, Vasváry József, Fazekas Zsigmond, vitéz Micskey Agoston, Nagy Gyula, Istvády Béla, Nagy József, Bredák János, Szilágyi György, Tanay Hugó Viktor, Grenerczy Béla, Gyapay József, ifj. Gyapay József, Fekete József, Boros Károly, Petri János, Papp Lőrinc, Péter Sándor, Krause Béla, vitéz Benze Ferenc, Márton Ferenc, Nagy Vince, Tóth Mihály, Tonk Antal, Gyulay Lajos, vitéz Szahó Sándor, Kövessy Géza, Szücs József, vitéz Füzesy Sándor, vitéz Nagy István, Hant Géza, Rigelsen József, Wallner Ferenc.

Ujabb adományok a kapucinus templom tatarozási költségeire

A kapucinus templom renoválásának költségeire újabban a következő adományok folytak be:

Özv. Lammel Józsefné 10, N. N. 2, Vitéz Józsefné 2, Benedek Anzelm 100, Ohaura Rezső 5, Takátsi Dénes plébános 30, Dévald László 5, ifj. dr. D. L. 1.50, Thalmeiner Viktor 5, P. Pálffy István és neje 5, N. N. 6, Fekete Györgyné 10, Sürger János 5, Laky Kálmán állomásfőnök úr nb. irányításával a m. kir. államvasutak nagyváradi állomásának tisztviselői és egyéb alkalmazottjai összesen 104.40 pengő. A nagyváradi MÁV. „Turul” dal-zené- és önképző egyesület jótékonyceļu előadásából vitéz Tarján Jenő főmérnök úr irányítása és rendelkezésével 90 pengő.

Külön kíván a nagyváradi kapucinus rendház megemlékezni az alábbi főtisztelendő urakról, kik nemcsak propaganda munkával, hanem anyagi segítséggel is nagyban előmozdították a templom megújításának ügyét:

Bakos János plébános Babits László hittanár, Baumgartner Antal s. lelkész, Boga József püspöki levéltáros, Bogdánffy Szilárd professzor és spirituális, Csillag Nándor esperes plébános, Czilly István s. lelkész, Csóthy György tábori lelkész, Fedorák Imre s. lelkész, Follmann Géza személnáriumi rektor, Harza Lajos dr. ezékezfővárosi hitoktatási felügyelő, Khün Péter plébános, Lantos Lajos plébános, Nagy Ipoly plébános, Penner Antal plébános, Perpák János esp. plébános, Vedres Béla kikülföldi egyházi apátplébános.

Az összes jószívű adakozóknak feredes szívvel mondának köszönetet a nagyváradi hálás kapucinusok.

Ezerpengős ösztöndíj a Műegyetem mérnöki karára

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Báró Bánffy Dániel földmívelésügyi miniszter a József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem mérnöki szakosztályára több diák részére évi ezer pengős ösztöndíjra hirdetett pályázatot. A folyamodványokat a földmívelésügyi miniszterhez címezve az illetékes kar dékánjához kell benyújtani október 31-ig.

Három a kislány

Ezen a szép ősön városunk három lányának képe merül föl előttem. Nem egyének, hanem elvonatkoztatott típusok. Senkise keresse tehát önmagát benne, mégis mindegyikőjükről szól a mese.

Házi láng

Legbájosabb utfelejtette tünt időknék. Szülői gondoskodás őrizte meg lány-szoba virágának, otthon tündérének. Néha a napsugár kicsalja emberek közé, a szíve mindig elviszi templomba, szerény kíváncsisága szelid szórakozásra. Ritkán lehet az otthonon kívül látni és ilyenkor is nyugodt, mértéktartó. Hiszen a lány-szobába nem jutnak el a mai véres viharok s a híriük is olyan valószínűtlen a fehér bútorok között. A gondot hírből ismeri. Barátnője, iskolatársa meséli neki s fődros hullámai édes anyjának szeretett ráncain érkeznek hozzá. De nem a támadás durva erejével, csak a sejtetés simogató jelentkezésével. Talán eg istudna küzdeni vele, de az élet sodra nem edzette, erejét nem próbálta.

Vágya az új otthon. A maga otthona. Annak apró gondjai és eligazítása s az erős férfi biztos védelme. Annak ő napsugara és vidám dalosa lenne. Tünt idők utfelejtett tündére, te leszel-e küzdelmes idők erős asszonya?

Dolgozó nő

Kerekpárjat odátomasztja a cukrászda falához, hatalmas kézitáskájából, melyet az asztalra tett, tükröt vesz elő és ellenőrzni a „kondíciót”. Önállóan rendel és fizet, majd Caligula császár történetét halássza ki a mindentrejtő táskából és beletemetkezik. Érdekesnek találja, de csak futva olvassa, felületesen. Van valaki, aki miatt kell ezt olvasni. Tu-

lajdonképpen unalmas könyv. — Beszűkja és hozzáértő szemmel veszi számba a jelenlévőket. Rutinos gyakorlattal csak a számításba vehetőket. Havi 500-on felül.

Magasiskolás szórakozó. Elegáns dolgozó. Két ünnepnap közti munkanap szünet neki. Állása egy mosolyba került s az előlépési, fizetésjavítási alkalmakra van még egy pár jól eltett mosolya. Tervei? Csillagok és bizakodók. Jó házság és nagy társasági élet. Minden egyéb meghatározatlan kézbe vész.

A harmadik

Küzdelmes ifjusága nem törte meg vidámságát. Tanult és dolgozott. Pénzt keresett és gondokat osztaltat otthon. Ma is dolgozik és talán még ritkábban lehet látni, mint az elsőt, a házi lányt. Néha társaságba csöppen, de idegen neki a felületes dolgotalanság. Unja is. Minden öröme a rend, kis önálló otthona és a másokba segítés. Szórakozás: az erdő és a mező. Dolgozó lánytársával vasárnaponként felverik a herkek esőndijét. Férfi ritka feljük. Azt tartják, hogy a férfiak a felszínes csillagást és kulturmárat heresik. Ők perkel ruhájukban vígan masszák a dombokat és hétközben munkájuk után haldogan nevetnek a fényképeken. Műveltségük egyszerű, nem korszerű. Steinbeck helyett Bazov Margitot olvassák, moziba, színházba ritkán tévednek. Biznak magukban és nem vágnak udvarlóra. A házasságban nem rózsás gondtalanságot látnak s csak egy ajándékot várnak tőle: a gyermeket. A férfiak hibáit jól ismerik, asszonyorsuk nem lesz gondtalan, tudják. És mégis mindig vidámak. Mi a ritkuk?

tvb.

Tettben, életben, erőben valósuló kereszténység

Irta: Polyák István

Aki figyelmesen elolvasta vitéz Bély Alajos országos ifjúsági vezető előadását, amely az Országos Katolikus Nagygyűlésen hangzott el, feltétlenül észre kellett vennie a tettekben, erőben, életben megnyilvánuló kereszténység szükségességének kihangsúlyozását. Ebben a hangsúlyban többet kell látnunk, mint a vitéz katonának felfogását, mint a háborús idők szellemének megnyilvánulását. Anyanyira többen, hogy csak a vitéz Bély Alajos által is követelt tettekben, erőben, életben valóra váló kereszténység érdemli meg a kereszténység nevet. Az érzéltőség, az ábrándozás, a tancsali ábrázat, a keneteljenesség, a tüntető templomozás rendszeren lelki betegségnek, torz lelkiismeretnek, néhány hidegen számító képmutató lelki-lelnek bizonyos jele. Ezekben az esetekben majdnem mindig csúszhatatlanul meg lehet állapítani, rajzolni az éles határvonalat az úgynevezett „vallásos” egyén életében a vallásosság, az ájtatosság gyakorlatok és a magán-, hivatali, vagy üzleti élet „kérelhetetlen” követelményei között.

Vitéz Bély Alajos vallásos ideálja azért igaz keresztény, krisztuskövető férfiú, mert életében hatnak és megvalósulnak Krisztus törvényei, mert magánéletben, családi tűzhelyén, hivatalában, gazdasági tevékenységében komoly törekvést mutat fel a sokszor nagyon is kemény, nehéz parancsok, követelmények érvényesítésére: ez az ideál azért vallásos férfiú, mert ebben a törekvésben igénybeveszi a vallás segítő eszközeit: a szentségeket, az imádságot így, ahogy azt egyháza előírja.

Tehát előbb az élet számontartása, a komoly törekvés, amelyet minden hitogtatás, minden képmutató hivalkodás nélkül szórnak át és egészítenek ki a komoly, férfias vallási gyakorlatok Pompás tömörséggel fejezi ki ezt az igazságot a latin aszkétikai szabály: Gratia superstruitur auctoritas — a kegyelem a természet alapjaira épít. Vitéz Bély Alajos ideálja azért igaz keresztény — krisztuskövető — férfiú, mert életében a jó, igaz és igazságos természetes rendje és összhangja Krisztus természetfölötti törvényeiben teljesül ki s mindig, ami ezt a rendet, összhangot zavarja — önzés, kapzsiság, gyűlölködés, hatalomvágy, aranyéhség, pénzéhség, büszkeség, hiúság — a szentségek és a vallás lelki feyveretnek erején török meg. Még érthetőbben: valaki nem azért derék ember, jó keresztény, mert templomba jár, szentségekhez járul, kormeneteket vesz részt, gyűléseken kiáll, hanem azért, mert élete világosan mutatja a jószágra, igazságra és igazságosságra való törekvést s ezt a törekvést megnyugtatóan egészíti ki a vallás férfias, komoly és szentény gyakorlata.

A jószágos Péter Irsik mondotta egyszer egy lelkigyakorlaton:

— Vállalkozókat hívtunk egy alkalommal a rendház épületének kijavítására ajánlatot tenni. Többen eljöttek. Az egyik — egyébként jól ismertük — beszélgetés közben zsebkendőit húzta ki a zsebéből és a zsebkendővel „véletlenül” kihúzta „rózsafüzérét” is. Persze, irulva-

pirulva kapott utána és dugta viszsza a „csalétkel”, amelynek azonban reánk nézve semmi hatása sem volt, vagy ha volt is csak annyi, hogy a lovábbiakban már nem vettük komoly számításba”.

Valahogy így van mindig azokkal, akik ilyen csálétekkel manipulálnak. Mindenki megéri rajtuk, hogy nem egyenes az útjuk, nem őszinte a szándékuk, nem egészséges a lelkiéletük.

Megismételjük tehát: valaki nem azért derék ember, jó keresztény, mert templomba jár, szentségekhez járul, kormeneteket vesz részt, keneteljesen beszél, egyházas kifejezéseket használ, jámbor társulatok tagja, hanem azért, mert életében egészséges, őszinte törekvés van a jó, az igaz, az igazságos megvalósulására s ezért a vallás által nyújtott eszközök segítségéhez fordul. A cél tehát az élet krisztusi formája, nem a szentségek, az ájtatosságok gépies megszokása, ielk nélküli használata.

A vallásosság hitelesítő pecsétje az élet. Ahol nincs komoly és őszinte törekvés az élet krisztusi alakítására, a vallásosság lehet érzéltőség, ábrándozás, vagy egyenesen képmutatás, azonban ennek semmi köze Krisztushoz és az ő országához. Amilyen veszedelmes és undorító a hiteljenesség, éppen olyan ez az álvallásosság is, sőt talán néhány fokkal még rosszabb is. Nézzünk csak szíjjel! Az utóbbi időben nagyon sok jóindulatú ember fordul Krisztus felé igazságkereső, jószágot szomjúhozó lelkiállattal. Ezek az emberek éppen az igazságkeresésük miatt ösztönösen jobban meglatják és megérik valakiben az élet és a mutatott külső összhangját, vagy torz kettősségét. Jobban megérik s meglátják, mint mások, hogy valakinek az életében mi a tartalom és mi a kirakat. Gondoljuk csak el: jönnek az igazságkeresők, a Krisztus-szomjózók és a torrásnál bivalyokat, sertéseket látnak turkálni és henteregni, amelyeknek a forrás tiszta vize csak arra jó, hogy pacsolyájukat dagassza és növelje; jönnek az eszmények után szomjazók, akik még tévelygésükön is mindig az eszmény után mentek és látni fogják, hogy a legszentebb eszményből reklámot kovacsolnak maguknak az élet okos és ügyes használatára. Milyen vonzóerővel bír majd ezekre az útkeresőkre ha az igazság csarnokában a pénzváltókat, kufárokat látják elől tolongani, ha látják, hogy ezek terjeszkednek el a térdhelyeken és ezek vigyáznak a „merész” igazságok „óvatos” érvényesülésére.

Vitéz Bély Alajos előadása, amelyben a magyar ifjúság valláserkölcsi nevelésének szükségességét hangoztatta, éppen azt hangsúlyozta ki, hogy ennek a valláserkölcsi nevelésnek az élet, az erő, a tettek kereszténységét kell az ifjúság lelkébe piántálnia. Túlajdonképpen nincs is más kereszténység, mert az üres formák halotti látványát egyszerűen és világosan csak undok képmutatásnak nevezhetjük. Azért világosan rá kell mutatnunk a kísértő torzalakokra, amelyek ma már minden vonalon elretentő példaül rökítanak ki sorainkból.

Vitéz Bély Alajos felsorolta előadásában, hogy a Krisztus törvényei

szert élők embernek ezek a törvények minden téren irányelvei. Nincs külön templomi ábrázat és külön magánélet, külön üzleti felhagás, politikai szabály, részvénytársasági elgondolás, művészi szabadság, érvényesítési lehetőség! Krisztus törvénye — ha kemény és nehéz is és rendszerint azért ilyen, mert nem csak nekem, hanem mindenkinek törvénye — mindenütt az egyedüli és megjellegbezhételien irányelv, cselekvési szabály, az életnek olyan csodálatos összehangolása, amely — még a részvénytársaságokat is kötelezi.

Egyszerű tehát a hamis kereszténység az álvallásosság meghatározása

és leleplezése: képmutató az, aki leltünően, hitogtatva, ravasz számíttással ájtatos, koldustilléreket osztogató, „magánéletében” hiú, látszatok, üres társadalmi formák hajszolója, családi életében meddő, gazdasági tevékenységében mások kárára túlságosan „ügyes”, mindenütt szerelő, a mohóságig pénzéhes, gyilkos gazdasági „szükségesszerűségekkel” könnyen megbecskülő, a közösséggel szemben eltompuló érzékű és lelkiismeretű, egészségében véve linom, pallérozott körmű ragadozó.

Nem említettük az idegbetegeket, télkegyelműket, téves vallási eszmékkel és képzetekkel terhelt egyéneket. Ezek egyszerűen betegek és nem gonoszok.

A határvonal tehát világos s a következetes, cselekvő kereszténységben nevelt ifjúságnak lesz bátorsága megbélyegzően rámutatni egyszer azokra, akik életük gyalázattal csak botránkoztatni és egészséges kibontakozásokat akadályozni tudtak.

Nagy siker jegyében zajlott le Pécsen a „Nagyvárad-est”

Dr Soós István polgármester, dr Hlatky Endre főispán és Papp Lajos, a Bihar Egylet alelnöke tartott beszédet

(Pécs. MTI.) Pécs és Nagyvárad kulturbarátainak impozáns kifejezője volt a pécsi városháza közgyűlési termében szerdán este megrendezett Nagyvárad-est. Az est előadói dr. Hlatky Endre főispán, dr. Soós István polgármester és Papp Lajos a Bihar Egylet alelnöke voltak.

Az előadók szerdán délben érkeztek Pécsre. A pályaudvaron Nikoltis József főispán és Esztergár János polgármester fogadták őket.

Az est iránt, amelyet a Mezők Egyelete a Bihar Egylettel karöltve rendezett, olyan nagy érdeklődés nyilvánult meg, hogy a városháza közgyűlési termét szűfoglalás megtöltötte a közönség.

Esztergár János polgármester megnyitó beszédében meleg szavakkal üdvözölte a testvérváros képviselőit, felajánlva a mecsekali város szolgáltatásait Nagyváradnak. Ez a város minden áldozatra kész testvérvárosáért, mert maga is ismeri a megszállás szomorú sorsát.

Soós István dr nagyvárad polgármester tartott ezután előadást „Nagyvárad 22 éve a román megszállás alatt” címmel. Először Nagyvárad múltját ismertette és hangoztatta, hogy az évszázados történelmében a harmadik nagy csapás Várad számára a román megszállás volt. Ismertette a megszállás nehéz évei alatti életét a váradai magyaroknak a minden igyekezettel való elrománosítással szemben. Foglalkozott a város kultúrelétével, amelyeket ez a vandalizmus megsemmisített. Azzal fejezte be nagy érdeklődéssel kísért előadását, hogyha a város külsőleg át is változott, szívében és lelkében magyar maradt. Legvégül a felszabadulás utáni szociális politikáról szolt.

Utána dr Hlatky Endre főispán tartotta meg előadását „Nagyvárad és Pécs ősi kulturkapcsolatai” címen. Azzal kezdte előadását, hogy ezek a kapcsolatok évszázadosak és egész Jannus Pannoniusig visszanyulnak. Hangoztatta, hogy a dél felől jövő humanizmus szelleme Pécsről került

át Váradra. A két város kapcsolatát legkönnyebben úgy kaphatjuk meg, ha Pécs és Várad kulturmultját vizsgáljuk. Érdekes történelmi dokumentum Béla királynak 1259-ben kiadott okirata, amely Pécsnek szolt, de tévedésből Nagyváradra került. Végül a két város legújabb kapcsolatáról szolt. A két város közti földrajzi távolság jó közlekedéssel áthidalható lesz majd. Ezt mindkét város megérdemli.

A Nagyvárad-est utolsó előadója Papp Lajos, a Bihar Egylet alelnöke volt, aki „Nagyvárad Szent László városa” címen tartott vetítettképes előadást.

A közönség melegen ünnepelte az előadókat az est végétével.

Erdélyi Tűzharcosok és Hadviseltek emlékalbumot adnak ki

A közeli napokban jelenik meg a Frontharcos Eszme Szolgálatában az Erdélyi Tűzharcosok és Hadviseltek Emlékalbuma című összesített album.

Ezt a nagyszabású művet, a Magyar Tűzharcos Szövetség Országos Elnökségének hozzájárulásával és támogatásával Kertész Elemér m. kir. kormányfőtanácsos, a Szövetség orsz. ügyvezető alelnöke és De Szardelli Caesar nyug. alezredes a Szövetség külügyi osztályának vezetője szerkesztették erdélyi irok közreműködésével.

Az emlékalbum írásban és képekben ismerteti a frontharcos mozgalomnak megindítását és kialakulását, az első világháború kezdetétől egészen napjainkig.

A díszesen kiállított emlékalbum, a fentiekben kívül igen sok fényképet és életrajzi adatot is tartalmaz és méltóan örökíti meg a magyar katonának, a tűzharcosnak vitéz magatartását az első világháborúban és a háború utáni időkben.

Egy két az anyakönyvek tükrében

Születés: Komendát Sándor napszámos leánya Julianna. Csont Imre napszámos fia Sándor. Pap Béla kőműves segéd fia Béla. Kuhu Péter asztalossegéd leánya Irén. Németh László utazó leánya Márta. Kovács Illés napszámos fia Illés István. Papp Zoltán kőműves mester leánya Katalin. Brebán János hentes fia Livius. Molnár Károly napszámos leánya Ilona. Dobai Sándor asztalos mester fia László. Szepesi Sándor honvéd szakaszvezető leánya Margit. Szabó Lajos juhász leánya Éva. Törös Sándor napszámos leánya Erzsébet. Arany Ferenc szabósegéd leánya Mária. Fazekas Ferenc gyári munkás fia József György. Pávai István kőművessegéd fia András. Papik István napszámos leánya Róza. vitéz Völgyesi János szabómester fia Károly Lajos. Török Gyula napszámos fia Gyula. Nagy Lajos cipészsegéd fia Lajos. Hász János borbélysegéd fia János Pál. Sánta Albert halász leánya Magdolna. Halmi Albert MÁV főtiszt leánya Anikó Rózsa. Dr. Makai István orvos leánya Eszter. Balogh Imre napszámos fia Sándor. Balogh Imre napszámos fia András. Kertész Ferenc MÁV kocsirendező leánya Ilona. Kalmár Kálmán mozdonyvezető tanonc fia Attila. Hegedűs József kertészsegéd fia Ottó.

Házasság: Scher Gyula Tibor közüzemi elektrotechnikus és Rizdorfer Éva. Albin. Brigitta. Németh Jenő MÁV fékező és Rákosi Ágnes. Kovács István molnársegéd és Csik Piroška. Kis Dániel férfiszabó segéd és Zsigmond Jolán. Erdei Péter artista és Halász Ibolya Sarolta Anna. Jakab Imre műszaki kereskedő és Elkán Magdolna Margit. Tana József m. kir. postatiszt és Honti Lidia Anna. Szalai László raktárnok és Neda Ilona. Bíró Bódog műszaki rajzoló és Juhász Róza. Balog István napszámos és Germán Mária. Szarka József címfestő segéd és H. Tóth Rozália. Végli Mihály földműves és Gulyás Ilona. Iván István munkás és Mata Zsuzsanna. Gib István fedrászmester és Vincze Mária. Bondor Miklós szabósegéd és Vincze Ilona. Hankó Mihály EMGE tisztviselő és Tóth Magdolna. Papp Sándor textilkereskedősegéd és Durst Erzsébet. Bartha Imre földműves és Kropok Erzsébet. Pintye Ilés fm. napszámos és Nyegró Mária. Bodnár József magántisztviselő és László Anna. Lőrinc Imre lakatossegéd és Láng Borbála. Pásztkár József gépiakatos segéd és Ávrám Ilona. Németh Lajos kötöttáru gyáros és Török Gizella Ilona. Szalai Rezső kiegészítő mestertiszt és Posta Julianna.

Halálozás: Barabás Lajosné Nagy Matild 30 éves. Talpas Katalin Julianna 11 hónapos. Társi Albert 48 éves. Özv. Marcsisek Józsefné Éles Julianna 66 éves. Engi Istvánné Biricz Erzsébet 28 éves. Roska György 60 éves. Galambos Lajos 68 éves. Scharf Mórné Gutfried Hani 67 éves. Klein Adolf 81 éves. Özv. Erdős Józsefné Tóth Julianna 87 éves. Pluszkál József 68 éves. Bidló Jenő 24 éves. Lipsey Vince 72 éves. Bodó Mihály 66 éves. Pip Veronika 17 éves. Kakucs József 41 éves. Bora András 2 éves. Lukács Attila Árpád 3 hónap. Krisán Kornélia 38 éves. Balogh Árpád 57 éves. Bagdi István 78 éves. Ándor János 8 hónapos.

Klein Margit. Goldmann Márton 78 éves. özv. Szemes Lajosné Tóth Teréz 64 éves. Makai Sándor 57 éves. Győri Erzsébet 1 hónapos. Mátyás József 17 hónapos. Özv. Partig Kiss Lajosné Máté Ágnes 62 éves. Grosz Albert 75 éves. Király László 10 éves. Tóth Ibolya 7 hónapos. Barta Julianna 48 éves. Kecskés Anna Erzsébet 11 hónapos. Bíró Mihályné Abraham Zsuzsanna 41 éves. Pap Mária Magdolna 8 hónapos. Tatai Sándor 58 éves. Kirvai Miklós Muresán Rozália 64 éves. Kallai Miklós 4 hónapos. Balek József Tamás 3 hónapos. Tilip Virág 5 éves. Özv. Frank Adolfné Schwartz Mária 82 éves.

Korlátozták a posta, táviró és távbeszélő forgalmát

Budapestről jelentik: A m. kir. kereskedelem és közlekedésügyi miniszter 256.000—1942. IV. 4. K. K. M. számú rendeletével korlátozta a posta, a táviró és távbeszélő forgalmát és egyes díjtételeket felfüggesztett.

A posta forgalomban további intézkedésig szünetel bármely irányban: 1.5 méternél hosszabb csomagok, az egy szállító jegyzékkel több címzett részére feladott csomagok szállítása, valamint a 8—15 óra közti időben feladott csomagok díjtérítése.

A táviró forgalomban további intézkedésig szünetel a táviratlevél, az üdvözlő távirat és a táviratnyomatvány elnevezésű kedvezményes táviratok forgalma. Megszűnik az éjjeli kézbesítés kikötése is.

A távbeszélőforgalomban további intézkedésig szünetel a gyengeforgalmi időkben folytatott távolsági beszélgetés, üzenetközvetítés és tudakozódás, stb. Megszűnik továbbá a gyengeforgalmi időkben bérlet beszélgetés, valamint a gyengeforgalmi időkben a távbeszélgetések kedvezménye.

Be kell jelenteni a magánháztartások szappankészletét

Az m. kir. Közlekedésügyi Minisztérium 628.111—1942. számú rendelete alapján felhívom mindazon magánháztartások fejeit, amelyek bármilyen mennyiségű és minőségű szappankészlettel rendelkeznek, hogy készletüket folyó évi október hó 15. napjáig a Városi Közlekedési Hivatalban, 2. szoba, az ott adandó bejelentő lapon, feltétlenül jelentsék be.

A bejelentés alkalmával a háztartáshoz tartozó összes személyek kenyérjegyei is bemutatandók.

Figyelemre emeltem a szappankészlettel rendelkezőket, hogy mindaddig, amíg

jelenlegi készletükkel a 102.260—1942. K. M. számú rendeletben megállapított adagolással számítva, a háztartáshoz tartozó személyek szappanszükséglete kielégítettnek tekintendő, szappanjegyeiket beváltani, illetőleg újabb szappan vásárlást eszközölni nem szabad.

Jelen rendelkezésben előírt kötelezettség megszegése, vagy nem teljesítése a kétszeres ellátás mértékét meríti ki e mint ilyen, hat hónapig terjedhető elzárással büntetendő.

Nagyvárad, 1942. október 7.

Dr. Gyapay s. k. polgármester.

3 nap alatt az állomásparancsnokságnak kell bejelenteni a tényleges katonai állományuaknak bérbeadott lakásokat

Rendelettel szabályozták a bérbeadást és felmondást: Kihágásnak számít a lakás engedély nélküli bérbeadása

Nagyvárad (új. város) polgármestere 43900—1942. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

A Budapesti Közlöny 1942. szeptember 30-iki 221. számában megjelent 5600—1942. M. E. számú rendelet újól szabályozza a bérbeadó kötelezettségeit azon esetben, ha az olyan lakás bérletét, amelynek bérletje a m. kir. honvédség vagy a m. kir. csendőrség hivatásos állományában tényleges szolgálatot teljesít, felmondással megszüntetik vagy a bérletet megszüntető egyéb ténykörülmény áll elő. A bérbeadó az esetben, mielőtt a lakást bérbeadná, köteles a lakás megüresedését a felmondástól, illetőleg a bérlet megszüntetését előidéző más körülmény tudomására jutásától számított 3 nap alatt az állomá-

sparancsnokságnak ajánlott levélben írásban bejelenteni. A bejelentésben meg kell jelölni a lakás pontos címét, azon körülményt, hogy a bérlet éves vagy havibérlet, avagy határozott időre kötött és hogy a parancsnokság a bérbeadó részére az értesítést kinek a címére küldje. Az állomásparancsnokság éves bérlet felmondása esetében a bérvegyed első hónapjának utolsó napjáig bezárólag, minden más esetben pedig az értesítés vételétől számított 8 nap alatt a bérbeadót, a bejelentésben megjelölt címre, értesítheti arról, hogy a lakást hivatásos állományban tényleges szolgálatot teljesítő katonai vagy csendőrségi személy részére kívánja fenntartani. A bérbeadó a lakást a parancsnokság által kijelölt ka-

Az Actio Catholica 71. sz. filmkritikája

„A HARMINCADIK”. Ideálisan tiszta és szép magyar film, a katolikus életszemlélet mélységeivel.

„BABILON”. Nemes szándékú és elgondolásu film, de az erkölcsstelenység nyers, durva és merész ábrázolása mellett világnézeti bizonytalansággal is.

„BÉCSI VÉR”. Történelmi keretekbe állított vigjáték, léha, de nem bántó léggörrel.

tonai vagy csendőrségi személynek bérbeadni köteles. Ha a parancsnokság ezen határidő alatt a bérbeadót nem értesíti arról, hogy a lakás bérletét katonai vagy csendőrségi személynek kívánja fenntartani, a bérbeadó a lakást más személynek bérbeadhatja. Ha pedig a parancsnokság a bérbeadóval kellő időben közölte, hogy a bérletét katonai vagy csendőrségi személynek kívánja fenntartani, az új bérlet azonban a bérleti időszak végéig nem jelöl ki vagy az általa kijelölt bérlet a bérleti szerződés a bérbeadóval a következő bérleti időszakra kezdetéig meg nem kötö, a bérbeadó a lakást bérbeadhatja. Ha csak elkéve vagy csak alacsonyabb bérösszegért tudja a lakást bérbeadni, a kincstár a bérbeadó kárát megtéríti, a kártérítés mértéke azonban az illető bérleti időszakra eső bérösszeget nem haladhatja meg. Mindezek az intézkedések albérlőkre nem vonatkoznak.

Felhívom a város közönségét, hogy a fentiekben szabályozott bejelentési kötelezettségének a legpontosabban tegyen eleget. Az, aki a bejelentést a meghatározott idő alatt nem teszi meg, kihágást követ el, mely 6 hónapig terjedhető elzárással büntetendő.

Az 5600—1942. M. E. sz. rendelet ezenkívül szabályozza az 1900—1941. M. E. sz. rendelet 1. §-a 1. bekezdésének a. g. pontjai értelmében akadályozottnak tekintendő (hadi szolgálatot teljesítő) albérlő helyzetét azon esetben, ha a bérbeadó a lakás, üzlet, vagy üzlet, helyiségek, valamint az ezekkel egy tekintet alá eső helyiségek főbérletjének bérletét megszünteti. Amennyiben a lakás tulajdonos részben az albérlő használatában van, — üzlet, üzem vagy egyéb helyiségeknél pedig erre tekintet nélkül, — az ilyen akadályozottnak tekintendő albérlőtől a bérbeadó a bérben birt helyiség visszabocsátását csak akkor követelheti, ha ezt a bérlet is követelhetné volna.

Az 5600—1942. M. E. sz. rendelet értelmében hagyja a 6740—1941. M. E. sz. rendelet 10. §. 2. bekezdésében foglalt azon rendelkezést, hogy megüresedő lakást bérbeadni, használatát más címen átengedni vagy saját használatba venni csak akkor szabad, ha a bérbeadó kérelmére a polgármester nyilatkozatot ad, mely szerint a megüresedett helyiséget közszolgálati alkalmazott részére (vagy olyan személy részére, kinek a lakásban való elhelyezése az 500—1942. M. E. sz. rendelet 12. §. 2. pontja szerint közérdekűnek tekintendő), igénybevenni nem kívánja. Miután még most is igen sok bérbeadó megüresedő lakását ezen engedély elnyerése nélkül adja bérbe, illetve veszi saját használatába, nyomtatékosan felhívom a város közönségét, hogy minden megüresedő lakást vagy lakrészt, műhelyt annak megüresedéséről tudomást szerez, haladéktalanul jelentse be írásban a lakáshivatalhoz. A lakásnak engedély nélküli bérbeadása, illetve használatba vétele, kihágás képez és hat hónapig terjedhető elzárással büntetendő.

Nagyvárad, 1942. október hó 7-én.
Dr. Soós István, s. k. polgármester.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 2. SZÁM.
 Telefon: 12-27

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30,
 félévre 15, egy óra 2.50 pengő.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Készíteteket nem adunk vissza

ÚJ VEZÉRKARI FŐNÖK HORVÁT-ORSZÁGBAN. (Zágráb.) NTI jelenti: Laxa altábornagyot, a horvát vezérkar eddigi főnökét saját kérelmére nyugállományba helyezték. A horvát haderő új vezérkari főnökévé Iván Pripicis tábornokot, a horvát főhadiszállás főnökét nevezték ki.

Pártértekezlet a MEP-ben. A MOT jelenti: A Magyar Élet Pártja szerdán este 6 órakor vitéz Lukács Béla tárcanélküli miniszter, országos elnök elnöklésével pártértekezletet tartott, amelyen Kállay Miklós miniszterelnökkel az élén a kormány tagjai is megjelentek. Radocsay László igazságügy-miniszter ismertette a hősi halált halt Kormányzóhelyettes Ur emlékének és a nemzet halálának megőrkítéséről szóló törvényjavaslatot. A párt hozzáállás nélkül egyhanguan fogadta el a javaslatot.

JAPAN KIALLÍTÁS MAGDEBURGBAN. (B. L.) Sakuma japán követségi tanácsos jelenlétében ünnepélyes keretek között nyitották meg a háborús Európa földjén először a magdeburgi japán fénykép és festészeti kiállítást. A kiállítás anyaga érdekes képekben szemlélteti Japán életét, kulturáját és érdekes népi szokásait. Külön érdekelt képez a kiállítás keretein belül a kínai hadjáratról, Mandzsuok meghódításáról és újjászervezéséről felvett képsorozat. A kiállítások nagy sikere van és legközelebb Berlinben is megrendezik.

KOZLEMÉNY. A Baross Szövetség nagyváradi szervezetének elnöksége ezúton is hálás köszönetet mond mindazoknak a lelkes hölgyeknek, akik közreműködésükkel olyan szép eredményt tudtak elérni a Vöröskereszt vasárnapi gyűjtésében. A Baross Női Tábor tagjai a Szent László hídnál, a Bémer-téri oldalon lévő urnánál működtek és most értesültünk arról, hogy a gyűjtés eredménye ezen urnánál a második helyen áll 1235 P-t gyűjtöttek össze, mely óriási munkát igényelt az agilis hölgyek részéről, melyben oroszlánrészt vett a B. N. T. elnöknője: dr. Horváth Györgyné és a B. N. T. titkárnője dr. Kovács Sándorné, akik reggeltől-estig majdnem ott tartózkodtak az urnánál és irányították azoknak a működését. Nagy János, ügyv. elnök.

MEGMENTETTE A HÁZAT A LEGÉSTŐL A LÉGVEDELMI HOMOK. Sopron. (MTL.) Balf községben egy gazda néhány cselédjével kinn dolgozott a mezőn, amikor jelentették, hogy házának teteje kigyulladt. A tüzoltók eloltották a tüzet, illetve megszüntették a szomszéd házra való átterjedését. A ház teteje teljesen elpusztult, de a tűz továbbterjedését megállította a padlásra szórt 10 cm. vastag homokréteg, amelyet légoltalmi célra hordtak a padlásra.

18 EMBERT VÉGEZTEK KI NORVÉGIÁBAN ELLATÁSI SZABOTÁZS MIATT. (Stockholm. (Bud. Tud.) 18 norvég egyént a nép ellátását veszélyeztető szabotázás miatt kivégeztek.

MEGVONJÁK AZ ÁRUSÍTÁSI ENGEDÉLYT A BORHAMISÍTÓKTÓL. A m. kir. minisztérium most megjelent 5.750-1942. M. E. számú rendelete értelmében, akit a bor előállításának, forgalombahozatalának és a bor hamisításának szabályozásáról szóló 1936. V. t.-c. értelmében elítéltek, attól a kimérésre, forgalombahozatalra vagy szőlőmust kis és nagy mértékben való árusítására vonatkozó, a pénzügyi hatóságtól kapott engedély megvonható.

NEGYEDMILLIÓ DARABÓL ÁLLÓ NÉPDALGYŰJTEMÉNY. (B. L.) Freiburg városában 1914-ben alapították meg a Deutsche Volksliedarchivet. A népdalmúzeum 1914-től kezdve egészen a legújabb időkig folytatta működését és ma már 246.736 darab rendszerezett népdal szöveget tartalmaz tartalmaz a gyűjteménynek az, amelyet a mostani háború alatt holland hadifoglyoktól származó anyagból gyűjtöttek. Szudétalőről 1007 katonadalt tartalmaz a gyűjtemény 2135 változatban. A svájc német népdalköltészet 26.250 dallal szerepel.

NEM AKAR CSÖKKENNI A VÁRAD KÖRNYÉKI HATÁRÁTLÉPŐK SZÁMA. Saját tud. Ugyiszólván mindennapi esemény, hogy Romániából tiltott úton átlépik az ottani lakosok a határt és az ismert útvonalon Nagyváradra jönnek bevásárolni, egyúttal különböző élelmicikkeket és az elmaradhatatlan zsebzseppel hoznak magukkal eladásra. Idejövételük rendszeresen sikerül, azonban a visszatérés alkalmával a határőrök elfogják és visszakísérik, majd átadják őket az ügyészségnek. A törvényesít a legközelebbi időn belül kitűzi a főtárgyalást és rendszerint 2-3 heti fogságban tartást szab ki a határátlépőkre.

Szerdán délben 15 hasonló ügyben hozott ítéletet a törvényszék s a vádlottakat, akik Apáti községnél lépték át a határt, fejenként 15-21 napi fogságra ítélte, elrendelve a vásárolt áruk — bűnjelék visszaadását.

KORONA Filmszínházban Csütörtökön, pénteken
 2 órás kacsagás
Komikusok kívánságversenye
 Stán és Pán, Zoro és Huru

HIRDETÉS. Nagyvárad thj. város I. foku iparhatósága. 39.214-1942. szám. Pázdán és Volter, Budapest VI., Vilmos császárs-út 61. sz. a. lakosnak a Nagyvárad, Sánc-utca 5. szám alatti telken megépítendő telep felállítására céljából az elsőfoku iparhatósághoz benyújtott kérelme és az 1834: XVII. tc. 27. §-a alapján a helyszíni tárgyalást 1942. év okt. 28. napján negyed 10 órára tüzttem ki. Erről a kérdések telek körül lekö ezomszédokat, általában a közönséget azzal a felhívással értesitem, hogy mindazok, kik a tervezett telep elüeu hármí okhól kifogást akarnak tenni, azt az elsőfoku iparhatóságnál (Teleki-utca 3. sz. I. em. 3. sz.) a tárgyalás napjáig írásban a helyszíni tárgyaláson pedig szóval előterjeszthetik. Nagyvárad, 1942. szeptember hó 21-én. Dr. Varga László e. k. tanácsnok.

TÖZEGET GYŰJTENEK A TARTTUI SZÍNHÁZBAN. (B. L.) A felszabadult Észtország legnagyobb problémája a tüzelőanyagokkal való ellátás volt. Koratavasszal nagyszabású erdőkiutermelési akció indult meg ezzel kapcsolatban s például Tallinn városa minden hivatalnokának kéthónapos szabadságot adott, hogy a lakitermelésben öki résztvehessenek. A lakitermelés mellett nyár vég óta erőteljes tözeggyűjtő akció indult s ennek keretén belül Tarttu városának színházszülatá is és a színház egész műszaki személyzete két héten keresztül tözeget gyűjtött. A színházi személyzet 14 nap alatt 80 ezer darab tözeget gyűjtött össze. A színház első primadonnája egyébként egész nyárra egy teigazdaságba szerződött és nyári szabadságát így a teigazdaság fokozására fordította.

Milyen foglalkozási ágakban keresnek munkát és találnak elhelyezkedést a váradi munkanélküliek?

(Nagyvárad.) A nagyváradi m. kir. állami Munkaközvetítő Hivatal (Szilágyi Dezső-utca 28. sz.) jelentése az 1942. évi október hó 7-én kelt kimutatása szerint az elmúlt héten elhelyezett 33 egyént.

Jelenleg foglalkozást kaphatnak: 4 asztalos, 2 horbély, 2 bútorfényező, 4 cirokseprükészítő, 7 kifutószolga, 223 napszamos, 8 mindenes-lány, 1 bejáró-takarítónő, 2 szakácsnő, 1 kiszolgálónő.

Foglalkozást keresnek: 46 ipari szakmunkás, 22 gyári betanított és egyéb segédmunkás, 4 üzleti alkalmazott, 5 magántisztviselő(nő), 33 állandó háztartási alkalmazott, 6 bejáró takarítónő, 17 mindenes szolga, 1 kertész, 1 mosó-vasalónő.

Betöltendő tanonchelyek: 2 cipész, 1 nyomdász, 3 asztalos, 2 villanyszerelő, 2 kereskedő, 1 bádógép, 2 géplakatos, 2 mérlegkészítő, 1 autószerelő, 1 puskaműves.

Elhelyezést kereső tanoncok: 2 kereskedő, 3 géplakatos, 1 műszerész. **Foglalkozást kereső ipari szakmunkások:** ács 1, asztalos 6, bádógép 2, horbély 3, cipész 3, faesztergályos 1, gépész 3, gépkezelő 2, hentes 2, kazánkovács 1, kovács 5, kőfaragó 2, kőműves 2, kövező 1, lakatos 4, sütő 1, szabó 3, szobafestő 3, szücs 1.

A közvetítés teljesen ingyenes. A munkakeresők személyesen jelentkezhetnek.

RÁDIÓ

- PÉNTEK, OKTÓBER 9.**
 Budapest I.
- 5.40 Úzen az otthon.
 - 6.40 Ebrésztő. Torna. Hírek. Közlemények. Reggeli zene.
 - 10.15 A Rádiózenekar műsorából.
 - 11.20 Áriák.
 - 11.40 Bucsányi Gyula dr. felolvasása.
 - 12.10 A Mária Terézi 1. hanvédgyalogezred zenekara.
 - 13.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
 - 15.20 Oberlény Paulovits Erzsébet zongorázik.
 - 15.50 Kereszt és kard. Tábori lelkészek katonai kiképzése a Ludovika Akadémián. A közvetítést vezeti Budinszky Sándor.
 - 17.00 A m. kir. Honvédelmi Minisztérium Légoltalmi csoportfőnökségének előadása.
 - 17.10 Táncczene.
 - 17.40 Boróntó Jenő vidám cserevege.
 - 18.00 Német hallgatóinknak.
 - 18.20 Ádám Jenő, a Zeneművészeti Főiskola tanárának népdalfelolvasása.
 - 19.05 Beszel a front.
 - 19.30 A kolozsvári Nemzeti Színház szeptember 25-iki előadása: Hány János. Daljáték. Hangfelvétel.
 - 22.10 Gáspár Lajos cigányzenekara.
 - 23.00 Rádiózenekar.

- Budapest II.**
- 17.00 Szalai László elbeszélése.
 - 17.30 Melles Béla zenekar.
 - 18.20 Gyorsírótanfolyam.
 - 18.50 Budai Mandolinzenekar.
 - 19.20 Magyar kuriák költészete. Irta Szemere Klára. Felolvasás.
 - 19.55 Séta operettországban.

Kávéházakban és vendéglőkben karj a MAGYAR LAPOK-at.

Növényi ételzsirt szolgálnak ki szeptember második felére

Október 9 és 10-én történik a kiosztás

Tudomására hozom a város közönségének, hogy a folyó évi szeptember hó második felére esedékes és ezidig még be nem váltott zsírjegyzelvényekre október hó 9. és 10. napjain a város területén levő valamennyi húsiparosnál 15-15 dkgr. növényi ételzsirt szolgálnak ki. A növényi zsír ára ugyanaz, mint az olvasztott sertézsírre: 3.80 pengő kg-ként. Október hó 10. napja után fenti jegyek érvényüket veszítik. A húsiparosok legkésőbb október hó 12-ig elszámolni tartoznak a szeptemberi jegyekkel. Nagyvárad, 1942. október 7. Dr. Gyapay László s. k. h. polgármester.

Átköltözött új helyiségébe a Kereskedelmi és Iparkamara

A Kereskedelmi Csarnok emeletén pár nap a ott teljes befejezést nyernek a költözködés munkálatai.

(Nagyvárad.) Mint már lapunk megírta, a Nagyváradai Kereskedelmi és Iparkamara az eddigi Szaniszló-utca 27 szám alatti helyiségéből átköltözik a Mussolini-téren levő Kereskedelmi Csarnok emeletére. A költözés október 6-án kezdetét vette és emiatt 1-2 napi hivatalszünet állott be. Munkatársunk felkereste a Kamara titkárságát és kérdést intézett a hivatal megindulásának napja iránt. A kapott válasz szerint a fontosabb ügyeket a lehetőség szerint már csütörtökön elintézik és ebben a tekintetben elsősorban a vidékiek jönnek számításba. Pár nap múlva a berendezkedés végetér és akkor új lendülettel indul meg a hivatal munkája.

Nagyvárad thj. város adóhivatala.
9250.

Árverési hirdetés

Alulírott városi végrehajtó közhírré teszem, hogy köztartozások fejében lefoglalt ingóságokra az 1925. évi 600. P. M. rendelet 67—69 szakasza alapján az első árverést 1942. okt. 20., a másodikat 1942. okt. 28. a városi közraktárban (Thaly K.-utca 2), kitzűzöm.

Árverési feltételek:

1. Az első árverésen az egyes ingóságok csak az esetben kerülnek eladásra, ha az árverezők a becsérték háromnegyed része erejéig tesznek vételi ajánlatot.

2. A második árverésen azonban az ingóság a becsértékre való tekintet nélkül, a legnagyobb vételi ajánlatot tevő birtokába megy át.

3. Az árverés megtartása, vagy megkísérlése esetén a behajtási illeték 8 százalékos.

4. A vételárát azonnal és készpénzben kell fizetni.

Nagyvárad, 1942. okt. 3.

Fodré Sándor végrehajtó.

Nagyvárad thj. város adóhivatala.
9251.

Árverési hirdetés

Alulírott városi végrehajtó közhírré teszem, hogy a nagyváradai forgalmi adóhivatalnál kimutatott forgalmi adóhátralék fejében lefoglalt és a városi közraktárba beszállított ingóságokra az 1925. évi 600. P. M. rendelet értelmében a 67—69 §. alapján az első árverést 1942. okt. 20. napján délelőtt 11 órára, a második árverést 1942. okt. 29. napján délelőtt 11 órára a városi közraktárban ezennel kitzűzöm.

Árverési feltételek:

1. Az első árverésen az egyes ingóságok csak az esetben kerülnek eladásra, ha az árverezők a becsérték háromnegyed része erejéig tesznek vételi ajánlatot.

2. A második árverésen azonban az ingóság a becsértékre való tekintet nélkül, a legnagyobb vételi ajánlatot tevő birtokába megy át.

3. Az árverés megtartása, vagy megkísérlése esetén a behajtási illeték 8 százalékos.

4. A vételárát azonnal és készpénzben kell fizetni.

Nagyvárad, 1942. okt. 2.

Mester Mihály végrehajtó.

Nagyvárad thj. város adóhivatala.

Árverési hirdetés

Alulírott városi végrehajtó közhírré teszem, hogy köztartozások fejében lefoglalt ingóságokra az 1925. évi 600 P. M. rendelet 67—69. szakasza alapján az első árverést 1942. október 16-án, a másodikat 1942. október 26-án a városi közraktárban (Thaly K.-u. 2.) kitzűzöm.

ÁRVERÉSI FELTÉTELEK:

1. Az első árverésen az egyes ingóságok csak az esetben kerülnek eladásra, ha az árverezők a becsérték háromnegyed része erejéig tesznek vételi ajánlatot.

2. A második árverésen azonban az ingóság a becsértékre való tekintet nélkül, a legnagyobb vételi ajánlatot tevő birtokába megy át.

3. Az árverés megtartása, vagy megkísérlése esetén a behajtási illeték 8 százalékos.

4. A vételárát azonnal készpénzben kell fizetni.

Nagyvárad, október 7.

Szeremi Sándor, végrehajtó.

SZÍNHÁZ

Színházi iroda közleményei:

— *Luxemburg grófja*, Lehár Ferenc gyönyörű muzsikájú nagyoperettje csütörtökön este háromnegyed 7 órai kezdettel kerül színre a bemutató előadás pompás szerezposztásában.

— *Aranysárga falevél*, az idény legnagyobb sikerű operett-ujdonsága pénteken este kerül bemutatásra premier bérlet keretében, Daniss Győző rendezésében. Az Aranysárga falevél, mely Budapesten egyfolytában több mint 200 előadáson telt nézőterek mellett aratta sikereit, teljesen új, eredeti kiállításban kerül színre a városi színpadon. Az új díszleteket Utó Endre tervezte és festette. Főszereplők: Márffy Vera, Göndör Klári, Szögi Arany, Daniss Győző, Szabó Ernő, Máray Ede, Pákozdy Ferenc. — Az Aranysárga falevél pénteken este premier bérletben, szombaton este A-bérletben, vasárnap délután 3 órakor és este bérletszünetben kerül színre.

— *Szombaton délután 3 órai kezdettel* Vedd le a kalapod a honvéd előtt című dalos, nótás, vídám honvéd parádé kerül színre filléres helyárrakkal. Jegyek 30 fillértől 170 fillérig.

— *A népművelési színházi előadások* leszállított helyárai. A színház igazga-

tósága a Népművelési Bizottság megkezdésére a népművelési színházi előadások kedvezményes helyárait újabban a következőképpen mérsékelte: nagy páholy (6 személy) 8.40 P. kis páholy (5 személy) 7 P. zsöllye 1.40 P. körszék 1.20 P. támlásszék 1 P. erkélyülés I. sor 80 fillér. II. sor 70 fillér, emeleti zártszék 60 fillér, állóhely 40 fillér. Hétfőn, október 12-én este *Luxemburg grófja*, Lehár Ferenc szép muzsikájú nagyoperettje kerül színre. Erre a népművelési előadásra már leszállított árban válthatók jegyek pénteken, szombaton és hétfőn déli 12—2 óráig és vasárnap délelőtt 11 órától délután 1 óráig a népművelési titkári hivatalban (Szilágyi Dezső-utca 12. telefon 24—88). Hétfőn este fél 6 órától pedig a színházi pénztárnál!

HETI MŰSOR:

Csütörtökön este: *Luxemburg grófja*.

Pénteken este: *Aranysárga falevél*. Premier bérlet.

Szombaton délután 3 órakor: *Vedd le a kalapod a honvéd előtt*.

Szombaton este: *Aranysárga falevél*. A. bérlet.

Vasárnap délután 3 órakor: *Aranysárga falevél*.

SPORT

Komolyan készül a NAC a szombathelyi mérkőzésre

Ma délután 4 órakor tartja kétkapus edzését a NAC a MÁV első csapatával. A múlt vasárnapra csapat áll fel a jóképességű vasutasok ellen, mert Molnárnak is rendbejött mára a sérülése és a Bodola bokája sem dagadt. A csapat hangulata különben kitűnő és nagy akarással és kemény elhatározással készülődnek a szombathelyi összecsapásra. Ugy készül minden játékos, mintha a legerősebb mérkőzés előtt állna, mert tudják,

hogy eddigi szép eredményorozataikat nem szabad megszakítani, érzik, hogy a nagy csapatoktól elvett pontokat nem adhatják le kisebb csapatoknak. Nincs tehát semmi elbizakodottság, ami már magában is a legszébb reményekre jogosítja a hatalmas szurkolótáborát a dunántúli erőpróba végeredményét illetőleg.

Három órakor a NAC utánpótlás a MÁV második csapatával tart kétkapus edzést.

Arany-, ezüst-, briliáns tárgyak, svájci anker **Ács Tibor.** Széchenyi órák vétele, eladása, szakszerű alakítása, javítása ter 6.

A NAC játékosok kiméltése miatt elmarad a válogatott e heti edzése

Vághy Ferenc szövetségi kapitány a NAC válogatottak kiméltése szempontjából az alábbiak szerint rendelkezett:

— Ezen a héten elmarad a válogatott edzése. Ennek oka az, hogy a Nagyvárad AC vasárnap Szombathelyen játszik. Ha a héten válogatott edzés lenne, akkor a nagyváradai játé-

kosoknak kedden fel kellene utazniok Budapestre s csak a jövő hét csütörtökjén kerülnének vissza Nagyváradra. Ez a NAC és a válogatottjainak szempontjából is nagyon káros lenne. Éppen ezért úgy döntöttem, hogy a héten nem tartunk válogatott edzést. A jövő héten azonban ismét együtt edzenek a válogatottak.

Férfiruhákat használtakat, legjobb áron vehet, eladhat **MOLNÁR** használatra üzletében Bémer-tér 1. (udvarban.) Hívásra házhoz jövök.

Jó eredmények az ESta-Sun atlétikai versenyén

A sok induló és sok versenyszám miatt csak kedden fejeződött be az ESta-Sun atlétikai pontverseny, melynek helyezési rangsora az alábbiak szerint alakult:

1. Krupka NSE 4324 pont, 2. Majtényi NSE 4075, 3. Szarvas ESta-Sun 3879, 4. Iklódi ESta-Sun 3223, 5. Snobovszki LE 3296, 6. Pálincás LE 2840.

Az ifjúságiak sorrendje: 1. Kovács Kisok 2860, 2. Gáll NSE 2829, 3. Csapó NSE 2713, 4. Tóth Kisok 2281, 5. Pitroff Kisok 1595, 6. Babrik LE 1379.

A női verseny helyezése: 1. Oláh Irma ESta-Sun 1527, 2. Oláh Ida Vegyes csokor 1120, 3. Nagy Irén Vegyes csokor 1087, 4. Máté Erzsébet Carmen csokor 946, 5. Farkas Magda Vegyes csokor 930, 6. Tóth Margit Carmen csokor 879 pont.

Vasárnap délután nagyszabású ifjúsági atlétikai viadalt rendeznek a diákok és leventék

Vasárnap délután 4 órai kezdettel ifjúsági atlétikai versenyt rendeznek az Erzsébet-ligeti sportpályán. Részt vesznek a viadalon a Szent László gimnázium, a gépipari és kereskedelmi középiskolák, a Gábor Áron hadapródiškola és a Levente egyesület atlétái. A női atlétikára a Szilágyi Erzsébet leánygimnázium, az Orsolya intézet, az Immakulata és a Carmen és Vegyes csokor hölgyatlétái neveztek be.

A versenyen az alábbi sportszámok szerepelnek:

100 méteres síkfutás, 60 méteres női síkfutás, 1000 méteres síkfutás, férfi magasugrás, női labdadobás, súlydobás, távolugrás, 400 méteres síkfutás, 8x50 m. női váltófutás, 10x200 m. váltófutás.

APRÓHIRDETÉSEK

Adás-vétel

Tiszta gyapju ési kosztüm eladó Csáky-utca 24. szám. 2. ajtó.

120 pengő havi törlesztéssel és 5000 pengős azonnali lefizetéssel, eladó Olasziban sarok bérház háromszobakonyhás, egyszobakonyhás lakásokkal és két magánzóházzal. Eladó több száz bérház, számos magánház, földék, szőlők, telkek. Jelének Ingatlaniroda, Te. leki-utca 2. 193

Földbirtok Nagyváradon 40 hold és 65 hold gazdasági épületekkel eladó. Jelének Ingatlaniroda, Te. leki-utca 2. 192

Jókarban lévő fekete női télikabát, szőrmével, erősebb alakra eladó. Damjanich-utca 37. aptó 4. 187

Egy Dürkő átváltós verseny kerék-pár olcsón eladó. Vörösmarty-u. 1. 186

Aranyat, ezüstöt briliáns: vásárol Tarján János-ékeszerész, Rákóczi-ut 8. 185

Cpazon bélésees bekecs eladó. Csenge-ri-u. 2. szám. 183

Eladó regénytár. Dr. Baditz Miskolc 159

Eladó jutányos áron jó hangú 3+1 amatőr rádió készülék. Megtekinthető délben 1—3 óráig Kovács, Halász-u. 14. szám. 168

Cserépkályha eladó. Gróf Andrássy Gyula-u. 34. 3—4-ig.

Allást nyec

Gyakorlott gépirónót azonnal alkalmazmazok. Dr. Borsódy ügyvéd, Pável-utca 19. szám. 195

Allást keces

Fiatalemler pénzbeszedői, boltiszol-gai vagy bármilyen alkalmazást keres, biciklile van. Címet a kiadóba kér. 188

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.

KIADÓTULAJDONOS:
SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

Fő- és felelősszerkesztő: felelős kiadó:
Dr. Paál Árpád Dr. Scheffler Ferenc
a Szent László-nyomda R. T. igazgatója